

SOKOLSKI VESTNIK

ŽUPE LJUBLJANA I.

LETNIK VI.

NOVEMBER 1920.

ŠTEV. 3.

Izdaja župa Ljubljana I. — Urejuje Redakc. odsek župe Ljubljana I.

Vsebina:

	Stran
1. Ne dobička, ne slave!	2
2. Stane Vidmar: Naše povojne razmere.	3
3. Dr. Ljudevit Pivko: Telesne vaje ženske dece	6
4. Telovadni pregled v župi Ljubljana I	10
5. Sklepi in razglasi Jugoslovenske sokolske zveze	11
6. Sklepi župnega občnega zbora (nadaljevanje)	12
7. Župne vesti	12
8. Iz jugoslovenskega Sokolstva	15
9. Razgled po ostalem sokolskem svetu	16

Bratje in sestre! Vsak izmed vas bodi „Vestnikov“ naročnik!
Zbirajte za župni tiskovni fond!

V. ŠVAJGAR:

Ne dobička, ne slave!

Naš sokolski ustanovitelj Tyrš je zbral okoli sebe v 70. letih 19. stoletja cvet tedanjega češkega razumništva, vse one može, ki so se zavedali svoje naloge in svojih dolžnosti napram narodu, ki so iz njega izšli. Mnogokrat se je ta sokolska družina sestala ter razmotrivala to ali ono važno sokolsko zadevo. Pri teh važnih sestankih je bila spregovorjena marsikatera globoka beseda, ki je postala sčasoma vodilno geslo Sokolstva. Imamo od naših prvih voditeljev več klasičnih izrekov, ki jih moramo uvaževati in se ravnati po njih, ako hočemo biti pravi Sokoli.

Z zlatimi črkami je vpisan v sokolsko zgodovino izrek, ki je obenem tudi edini napis na prvi telovadnici „Pražskega Sokola“ — *ne dobička, ne slave!*

V današnji poveojni dobi, ko je Sokolstvo po tolikih bridkih dneh zopet prišlo do delovanja ter začelo znova z vzgojo telesnih in npravno krepkih značajev, smatramo za umestno, da se zopet in ponovno naglase stara, preiskušena sokolska gesla. Želimo, da se vsaka Sokolica, vsak Sokol seznanji s celo sokolsko mislijo, da pozna bistveno njen program, gesla — da zopet nastane ono veselo sokolsko življenje, kakor smo ga bili vajeni pred vojno, *da zopet oživi pravi sokolski rod.*

Vojna je, sama nemoralna, jako slabo vplivala na moralno ljudstev na vsem svetu. Preobrnila je vse nazore o npravnosti, dobrohotnosti, poštenosti in nesebičnosti ter smislu za skupno življenje človeštva. Razpasla se je globoka razbrzdanost, nezmernost, hudobija, nepoštenost; grda, umazana sebičnost slavi svoje triumfe. Tam, kjer je vladalo poprejš veselje do dela, smisel za vse lepo in dobro — tam se je vgnezdilo lenuharjenje, zabavljanje na vse. Kam pelje vse to? *Rezultat tega nemoralnega preokreta bi bila prehitra moralična smrt našega naroda.*

Poklicani smo vsi, da ohranimo, kar se da ohraniti ter znova zgradimo stavbo pravega, vznosnega življenja. Smotrena moralna in telesna vzgoja mladeničev in mladenk, dece in naraščaja bo po trdem delu dosegla uspehe, ki bodo toliko odličnejši, čim boljši bodo oni, ki se bodo lotili te naloge.

Sokolstvo, kot organizacija, ki smatra za svojo glavno nalogo telesno in npravstveno vzgojo naroda, ima tukaj ogromno delo pred seboj. Ako pa hočemo, da postanemo res učitelji naroda, potem moramo sami dovoljne poznati in vedeti, kaj je in kaj hoče Sokolstvo.

Ne dobička, ne slave! Naloge, ki jih zahteva sokolska misel od svojih privržencev, so velike in težavne — toda so idealne, niso niti plačane, niti dobičkanosne, niti slavne. Kdor se hoče posvetiti popolnoma svoji

sokolski nalogi, naj pusti misel na kakšni dobiček, na kako slavo, pač pa naj skrbi, da bo njegovo delo, njegovo vzgajanje rodilo stoteri sad — to bo njegovo zadoščenje, ki se ne da poplačati niti z nebeškim zlatom.

Nesebičnost in skromnost bodita dika vsakega pravega Sokola. Ne preišljaj, ako ti delo v Sokolu koristi ali ne, to delajo majhne, kramarske duše — pač pa si postavi pred seboj cilj — *človeško popolnost*. Noben neuspeh, nobeno spletkarenje proti Tebi naj Te ne ovira — ne glede na desno in levo korakaj proti svojemu cilju — cilj je daleč, pot težavna. Ne straši se truda, niti dolgega pota — *globoka vera v sokolske resnice* *Te spremljaj in poživljaj na poti*.

Sokolstvo je organizacija, ki si je nadelala nalogo, brez dobička in brez slave delovati za naš narod v smislu svojega posebnega programa. Kakor pa vodi celokupno Sokolstvo geslo „ne dobička ne slave“, tako mora tudi vsak posamezen pripadnik sokolskih vrst visoko spoštovati to geslo ter se v svojem sokolskem delu vedno ravnati po njem. Bodi tih, skromen sokolski delavec povsod, kamor Te je organizacija postavila. Deluj v smislu sokolskega gesla — *ne čakaj plačila, niti slave, temveč delaj!*

Ako danes pregledamo naše sokolske vrste, vidimo, da nas je dosti, da se je zbralo okoli sokolskega prapora mnogo, silno mnogo ljudi. Opazimo pa takoj, da jih pretežna večina stoji še na strani, da si tako-rekoč iz raznih vzrokov ne upa poseči po sokolskem delu. To je napačno. Vsak delaj, kdor hoče biti Sokol, za svojo organizacijo, da s tem krepí vzgojevalno moč Sokolstva, ki bo prav prišla celokupnemu narodu.

Mnogo Sokolov, ki so starejši ali pa ne telovadijo, se izogiba sokolskemu delu zato, ker so mnenja, da bodo že drugi odpravili, kar bi lahko oni izvršili. To mnenje je pojav egoizma, ker pusti drugega napraviti ono, kar bi lahko tudi sam prevzel. Ne, takih ljudi nam ni potreba! *Vsak Sokol, mlajši ali pa starejši ima svoj delokrog odkazan*. Pa o tem drugič. Za sedaj ugotavljamo le, da samo oni vrši svojo dolžnost kot Sokol, ki brez ozira na kak dobiček ali slavo izpolnjuje svoje dolžnosti.

Ne dobička, ne slave! To geslo bo zvenelo toliko časa v Sokolstvu in imelo svoj glas, dokler bo živel kak Sokol na svetu. *Moral bo biti seveda pravi Sokol — vnet za telesno in duševno vzgojo svojega naroda, ne strašič se dolge poti do sokolskih ciljev*.

~~~~~

STANE VIDMAR:

Naše povojne razmere.

Veliko novih, prečudnih navad se je vtihotapilo po vojni v naše društveno življenje. Mnogo slabih običajev skuša dobiti tal v naših društvih. Zdi se mi, da se mnogo premalo zavedamo tega dejstva in predvsem, da

storimo veliko premalo za odpravo teh razvad in slabih običajev. Z nekakšnim slepim fatalizmom, vdanostjo, se tolažimo v enomer „povojne razmere“. In s to tolažbo mislimo, da je opravljeno vse, da smo že storili svojo dolžnost.

Bratje! Ali ne čutite sami, da je vse to le izgovor krivca, *slab izgovor!* Sami pred seboj, pred svojo vestjo se zagovarjate. Vest Vas grize, pa jo hočete potolažiti s to puhlo frazo. — Istina, mnogokaj je izpremenila vojna, mnogokaj je porušila in izpridila, ali ni izpremenila vsega v slabo, ni porušila le dobro, ni samo izpridila. Kar pa je porušila, kar je izpridila, to moramo popraviti, to moramo znova sezidati. Zato smo tu bratje, in ne zato, da s slepo vdanostjo čakamo razpada tudi onih par stebrov, ki so ostali še nedotaknjeni. Če bomo mevže, če bomo neodločni slabiči in omahljivci, bodo te razmere premagale nas. Če bomo pa možje, celi možje, prožeti s trdno vero, odločni in vztrajni, požrtvovalni v delu, potem bomo premagali mi te razmere, priborili bomo zmago naši stvari, doživeli bomo vstajenje pravice in resnice, zmago dobrega in lepega. Od tega bratje, samo od tega so odvisni vsi uspehi in neuspehi. —

Res je tudi to, da imamo mnogo novega članstva, ki ni vzgojeno po naših načelih, ki niti ni poučeno dovoljno o stvari sami. Med množico žlahtniñ rožic je veliko plevela in ta nam dela preglavice. Ali bratje, vsa sredstva imate v rokah, da se rešite nevarnosti, s katero Vas ogroža ta plevel. Imate sredstva in moč, da plevel izrujete, da čistite svoje vrste, predvsem pa Vam je naložena dolžnost, da svoje članstvo *vzgajate, ga učite in vodite*. Prednost dajem temu drugemu sredstvu. Toda, to drugo sredstvo je mnogo težje; mnogo več ljubezni, mnogo več vere in predvsem veliko več lastne čistosti zahteva. In to je ono, kar se mi zdi najvažnejše pri tem vprašanju.

Pravite bratje, da je delo po vojni težje, da so ti bratje, ki so prišli nazaj z bojnih poljan, čisto drugačni kot so bili pred vojno, da niso za delo, nimajo navdušenja itd. Premislite dobro, predno sodite! Premislite, opazujte, skušajte jih razumeti in videli boste kmalu, da vendarle ni vse slabo, kar so prinesli ti bratje iz vojne s seboj. Oni ki so stali leto za letom na bojnem bolju, oni so dozorevali mnogo hitreje, kot oni drugi v zaledju, ki niso okusili vseh vojnih strahot in grozot. — Kadar stoji človek z eno nogo v grobu, kadar že gleda smrti in večnosti v oči, takrat se odpira človeški duši, našim duševnim očem nov svet. Nove, neslutene tajnosti odpira in odkriva vsak trenutek. Človek dozoreva v trenutku bolj, kot drugače v letih. Človek, ki je doživel nešteto takih težkih trenutkov, vidi svet in življenje v vse drugačni luči. Z drugimi očmi gleda na vsa ona vprašanja, ki vznemirjajo življenje navadnega zemljana. Tak človek, bratje, nima smisla za vse te vsakdanje komedije in senzacije. — Pa pridenite vsem njegovim doživljanjem še končno razkritje, katerega smo bili deležni vsi, da je namreč poginilo na tisoče in tisoče mladih življenj,

da so milijoni in milijoni morali trpeti, prestajati najtežje muke, da je končno tudi on sam doživljal vse te strašne in težke trenutke, nešetokrat gledal smrti v obraz, prelival svojo kri samo zato, da si gotova skupina ljudi obdrži svojo pozicijo, da je ta ali oni habsburški princ ali avstrijski veljak bolje prodal svoje valute itd., pa si že lažje ustvarite sliko razpoloženja in naziranja našega poveljnika človeka. Ne varajte se, bratje! Ti ljudje niso postali slabši. Boljši so postali. *Ali postali so kriličnejši.* — Nečejo sodelovati, nimajo veselja do dela, nimajo simpatij do društva, sploh se ogibljejo dela. Zakaj? Iz izkušenj Vam odgovarjam, da smo vzrok temu samo mi, in edinole mi sami. Treba bo očistiti naše vrste plevela. Predvsem pa očistimo lastna svoja srca, prepородimo predvsem sami sebe, premagajmo lastne slabosti, pričnimo pogumno z izvajanjem naših načel tudi v praktičnem življenju, pa bomo videli čudeže, videli bomo tudi te naše brate, kako bo v njih oživel veselje in volja do dela.

Tukaj, bratje, za tem grmom se skriva resnica. Ne verujejo nam! Izprašajmo svojo vest, pa povejmo si odkrito, da-li smo vredni njih vere, njih zaupanja. Verujte mi, bratje, v srcih vseh teh ljudi tli in žari bratska ljubezen, *vsi hočejo enakosti, vsi ljubijo svobodo. Ali oni zahtevajo za svojo ljubezen pravega bratstva, hočejo enakosti za vse, svobodo za vse.* Oni gledajo mnogo bolj kritično na naše delo, kot so gledali nekdanj. In zapomnite si, bratje, da je tisti, ki uči vero, pa je sam v svojem srcu neveren, tisti, ki se sam ne ravna po naukih, katere propoveduje, največji škodljivec naši stvari, je nevreden, da se diči s sokolskim znakom. Taki ljudje oskrnjajo z vsako besedo naše ideale. Če ne veruješ ali nisi trden v veri, ne laži, ne pripoveduj, česar sam ne veruješ, ne hlini čustev, katerih nimaš. Laž ima kratke noge, vedno zmaga resnica. — Saj poznate, bratje, gotovo sami dosti takih apostolov, ki propovedujejo n. pr. abstinenco. Na predavanju rohani in divja proti alkoholu, uro po predavanju pa je v gostilni že „sladko ginjen“. Pa tudi take poznate, žalibog prav gotovo, ki razkladajo z najlepšimi, visokoletečimi frazami enakost in bratstvo v svojih nagovorih in govorih, doma v delavnici pa do krvi izkoriščajo svoje brate-delavce. Ne, bratje, oni neverni, ti hinavci in farizeji so pokvarjeni, ti ljudje so pravi plevel, ki škoduje naši stvari. Te napake, te pred- in poveljne razmere pričnimo že enkrat odpravljati, pa doživimo kaj kmalu popolno zmago velikih naših idealov. Pričnimo, bratje, pri sebi, ko bomo premagali sami sebe in svoje lastne slabosti, pa lahko poneseemo to našo vero v vrste našega novega članstva, zanešemo jo globoko v dušo vsega našega naroda in imeli bomo uspehe povsod.

Ne pisanih programov, živih dejanj hoče in pričakuje naš narod od nas, dejanj zahteva od nas ideja sokolska, dejanja bodo vzbudila vero tudi v srcih dosedaj še nevernih, ki se bodo z navdušenjem oklenili Sokolstva, čim se prepričajo, da beseda meso postaja.

~~~~~

Dr. LJUDEVIT PIVKO:

Telesne vaje ženske dece.

V prvih šolskih letih ni treba razlikovati vadbene snovi moške in ženske dece. Do 11. leta, torej v dobi, ko vadijo dečki predvsem lažje proste vaje in redovne vaje, vaje s palicami in ročki, zmerno skakanje, vaje na gredi in s kolebnico, igre in najlažje vaje na orodjih, izvajajo lahko deklice iste vaje.

Približno od 11. leta dalje je treba vpoštevati čimdalje večjo razliko med dečki in deklicami in ločiti na tej podlagi deloma telovadno snov. Izbira vaj je tem važnejša, ker je v tej dobi konec otroške dobe deklic.

I. Katerih vaj naj ženska deca ne izvaja.

Najvažnejši razlogi za delitev vadiva so:

- 1.) razlika v telesnem ustroju in fiziološki vpliv vaj na moško in žensko deca;
- 2.) нравni in krasoslovni nazori,
- 3.) razlika v značaju;
- 4.) razlika v običaji.

1.) Anatomični in fiziološki razlogi. Dečki stremé v tej dobi čimdalje bolj po težjih vajah. Telovadba jih ne zadovoljuje, ako vaje ne zahtevajo obilo moči in močnega napenjanja mišic. Deklice jim v takih vajah večinoma ne morejo in ne smejo slediti. Ženska deca zaostaja zlasti z ozirom na vaje teznega značaja. Omejitev pa jim je potrebna tudi v vesi in kolebanju. Dečkom nikakor ni tako težko napredovati v izvajanju vaj, pri katerih je treba dvigati počasi noge k orodju, ali nad orodje (prednos, vznosna vesa, vzmik), deklice bi jih pa izvajale le z velikim naporom.

V dekliški telovadbi omejujmo izvajanje vaj v prosti vesi in zgibi, pri katerih nosijo roke vso težo telesa, in izločujmo večinoma vaje v vzpori, zlasti na bradlji, ki bi vplivale škodljivo na pravilni razvoj hrbta in ramen. Vaje v vzpori so dopustne le za zrelejše deklice in še zanje v omejeni meri. Več časa pa posvečujmo rajši marljivi vadbi lažjih oblik vese in onih vaj, ki utrjujejo noge in spodnji del telesa (koraki, skoki, vaje s petjem ali glasbo, kolebnica, gred, zmerni tek, kolotek, vaje trupa na orodju, igre, raznoterosti itd.). Vajam gibčnosti dajamo prednost pred vajami moči in vztrajnosti.

Krepkih doskokov istotako ne vadimo, zlasti ne skokov v globino in onih skokov, pri katerih bi padalo telo navpično k tlom. Skok ob palici in vzmetni skok (s prožne deske) je za dekliško in vobče žensko telovadbo neprikladen in škodljiv.

Žensko mišičevje je mnogo nežnejše od moškega in celotna ženska moč je manjša. Vsled tega ne smemo uvrščati v dekliški telovadni načrt

vaj borilnega značaja in takih drž in skupin, ki močno napenjajo mišičevje. Tudi vse one vaje izločujemo, ki močno utrujajo poedine skupine mišic (bremena, naupori, težje tezne vaje na orodju, odpori, veliki skoki v višino in v daljino) in vaje, ki jih je izvajati z veliko hitrostjo (hitri tek) in ki vplivajo škodljivo na delovanje srca.

Fiziološki oziri nam narekujejo obilo previdnosti pri dekliški telovadbi. Čuvati se je vaj, pri katerih bi deklica morebiti pritisnila prsi ob orodje. Udarci ali močen tlak ob prsi ima lahko nevarne posledice (pri ženah n. pr. boleznih mlečnih žlez). Iz tega razloga torej izključujemo nekatere vaje na drogu, bradlji in lestvi (naupori, vzmiki, premiki, vaje v opori in skleku bočno, prevleki na bradlji in lestvi, deloma tudi toči na drogu). Iz zdravilstva je v tej dobi poučiti deklica o higieni žene in jo opozoriti, kdaj naj se čuva vaj. Čuvati se je tudi udarca ali tlaka ob trebuh.

2.) Vpoštevati je s posebno obzirnostjo obče n r a v n e in k r a s o s l o v n e n a z o r e. Izločiti je treba vse vaje, ki bi žalile rahločutnost nežno vzgojenih deklic, ali se protivile njihovemu žlahtnemu zmislu za spodobnost. V dekliški telovadni načrt ne gre nobena vaja, ki bi jo la ali ona deklica izvajala na povelje samo z nekakim — četudi prikritim — odporom. Take vaje so n. pr. vse one, pri katerih prihaja glava navzdol (v strmoglavi vesi), dalje vzosna vesa, vzosna opora, deloma tudi vaje na navpični lestvi, obese na visokem drogu, vzmiki, premiki, prevrati, stoje na rokali ali ramenih, dalje vsedi, sesedi in preskoki raznožno in jezdno, zlasti na bradlji. Tyrš zahteva v «Temeljnih telovadbe» (str. 455), da je pri telovadbi deklic samoumevno, da izvajajo vse vsede, vskoke in preskoke edinole sonožno. Po možnosti izpuščamo pri telovadbi deklic tudi čepenje, globoke predklone in zaklone, velike izpade in prežo pri prostih vajah. Tudi meti skršno in izpomolno niso priporočljivi. Vsled tega izključujemo kozo in tudi večinoma konja vzdolž brez ročajev kot neprikladno orodje za telovadbo deklic.

Vaje, ki ne ustrezajo najstrožjim estetičnim zahtevam, niso primerne za telovadbo deklic, dasi bi bile morebiti v telovadnem oziru koristne.

3.) R a z l i k a v z n a č a j u. Deklice ne kažejo toliko duha in zmisla za telovadno tekmovanje kakor dečki, niti ne poznajo v isti meri častilnosti dečkov, ki vidijo svoj največji ponos v tem, če dosežejo med vsemi ostalimi telovadci v tekmi prvo mesto. Vsled tega so borične vaje za deklice neprimerne (metanje, boks, vaje z orožjem). Tudi nekaterih iger in raznoterosti borilnega in vojnega značaja deklice ne izvajajo.

4.) D e k l i š k o k r i l o izključuje samoobsebi nekatere vaje. Izpuščati je zlasti vaje, pri katerih bi deklica morebiti obvisela za krilo in padla (n. pr. vsled nerodnega prijema za krilo).

II. Vadbena snov ženske dece.

Iz raznih ozirov izločujemo torej v telovadbi ženske dece precejšen del vadbene snovi. Morebiti se komu zdi, da nam preostaja za telovadbo ženske dece samo neznamen del vadiva, in sicer tako siromašna izbira vaj, da je telovadba ženske mladine naravnost obsojena k enoličnosti in nezanimivosti.

Toda ni tako. Kdor se peča z vodstvom mladinske telovadbe, strmi nad nepregledno obsežnostjo in neizčrpnostjo pestrostjo telovadne snovi, naj si stavi še tako ozke meje. Tudi po odbitku vseh gornjih vaj, ki so prikladne bolj za moško telovadbo, nam preostaja še toliko gradiva, da z lahkoto ustvarjamo leta in leta vedno nove in zanimive vadbene načrte za žensko deco. Razen tega stopajo v ženski telovadbi v ospredje baš one panoge, ki odgovarjajo nežnejšemu telesnemu ustroju in značaju ženske dece in ki jih pri telovadbi moške dece gojimo bolj v omejeni meri ali jih pa zanemarjamo. Take telovadne panoge dobivajo v sestavi ženske telovadbe obilo novih oblik in načinov. Nekatere panoge pa uvajamo docela na novo, ki jih lahko smatramo kot izborna nadomestilo za dozdevno izgubo po odbitku neženskih vaj.

Načelno je izbirati vaje, ki napenjajo grudi in pospešujejo krvni obtok, kajti v tej dobi je dolgo sedenje v nečistem šolskem zraku pljučam in krvnemu obtoku najbolj škodljivo. Z ozirom na bodoče naloge žen imamo vplivati s primernimi vajami na okrepitev trebušnih mišic. Često je vpletati vaje, ki vplivajo na pravilno držanje telesa in lepo hojo.

Med telesne vaje je šteti domače delo in delo na vrtu, bivanje in gibanje na svežem zraku pod milim nebom. Ob ugodnem vremenu je dajati prednost izprehodu pred vajami v telovadnici. Vodimo po možnosti često deklice na vodne, zračne in solnčne kopeli in na zimske zabave v snegu in na ledu (sankanje in drsanje). Proste in ostale skupne vaje vadimo po možnosti zunaj telovadnice.

V načrt dekliške telovadbe uvrščamo torej sledeče vadbene stroke, oziroma panoge:

1.) Proste vaje z neizčrpnim bogastvom vadiva, ki ima vsestranski vpliv na telo in budi zmisel za red in lepoto. (Gibi napetih in skrčenih lehti in nog v preprostih kratkih sestavih z obrati in poskoki, razni gibi trupa, kloni, suki, kroženje, drže in stoje.) K prostim vajam z mesta štejemo tudi umetne oblike koraka (kolo in druge plesalne korake).

2.) Vaje v hodu, diru in teku vadimo v telovadnici samo toliko, kolikor so potrebne k ostalim vajam, in sicer pa zunaj pod milim nebom, na letnem telovadišču, na izprehodih in izletih. Pri teh vajah ne stremimo za največjimi uspehi (za rekordi). Velikega pomena so te vaje za okrepitev srca, pljuč in nog.

3.) Redovne vaje vadimo morebiti pri telovadbi ženske dece v nekoliko blažji obliki, kljub temu pa so nam izborno sredstvo za razvijanje gibčnosti, duševne pozornosti, redu in discipline tudi pri deklakah. Ozirati se je pri pohodu na petje, zlasti na koračnice in narodne pesmi.

4.) Rajalne vaje in narodni plesi so vsled ritma in takta najprikladnejše vadivo ženske dece. Odličen vpliv imajo zlasti na mišičevje spodnjega dela telesa, pljuč in srca; deco navajajo k lepemu držanju in vladanju telesa, bude zmisel za krasoto in uriyo duševno pozornost.

5.) Ritmične telesne vaje so nova panoga, ki jo uvajajo v telovadni sestav vsled krasnih gibov. Ta nova smer, ki jako vzbuja predysem krasoslovni zmisel, se je v kratki dobi jako priljubila.

6.) Bogato izbiro imamo v vajah z orodjem, deloma celo bogatejšo kakor v telovadbi moške dece. Razen vaj z ročki in palicami, ki ob majhnem naporu bude vztrajnost in moč vsega telesa in so iste vrednosti kakor proste vaje, so zlasti še vaje s kiji, ki s svojimi zaokroženimi, elegantnimi, kljub temu pa lahкими oblikami utrjajo prsno in ramensko mišičevje. Ker jih izvajamo večinoma s petjem in godbo, odgovarjajo deloma zahtevam in vrednosti ritmičnih vaj.

Pestrih vaj z okrašenimi loki, zastavicami, pisanimi trakovi, obročki, vreteni itd. ne štejemo po sestavu med panoge vaj z orodjem (našteti predmeti v istini niso telovadno-orodje), vendar jih pa kot raznosterosti kaj radi izvajamo kot skupne vaje ženske dece, ker bude zmisel za skladnost in krasoto in so odlične telovadne vrednosti.

7., 8., 9.) Na glavnih orodjih, t. j. na drogu, bradlji in konju nam preostaja po odbitku nekaterih vaj (zlasti v opori, vzmiki, naupori, premiki, toči) za telovadbo deklic še dokaj vadiva (vaje v vesi in mešani opori, sedi, ročkanje, kolebanje, obrati, meti itd.), s katerimi jih urimo v vztrajnosti, gibčnosti in trdni volji.

10.) Vaje na krogih spadajo med najbolj priljubljene, zlasti obilica raznih vaj v nihanju, kolebanju in kroženju, vaje v vesi in mešani vesi.

11.) Kolotek je orodje, ki je s svojimi, lahko izvedljivimi vajami, zlasti s poskoki, kakor nalašč ustvarjeno za deklice, ki nahajajo v njih veselje in obilo užitka. Te vaje so dobro sredstvo za razvijanje gibčnosti in uriyo deklice, vladati telo, toda zahtevajo obilo previdnosti.

12.) Vaje na lestvi, zlasti na poševni in vodoravni, deloma pa tudi na navpični, so za deklice večinoma prikladne.

13.) Na plezalih nam preostaja, ako vadivo jako omejimo in izpustimo pravo plezanje, uebroj vaj v vesi in mešani vesi.

14.) Skoke v zmerno višino in daljino in razne druge oblike skoka (proskok, dvoskok itd.) deklice jako rade vadijo.

15.) Jako priljubljene so tudi vaje s kratko in dolgo kolednico, vsled raznovrstnih poskokov in preskokov.

16.) Vaje na gredi (kladini, brvnu) izvajajo dečki razmeroma manj kakor deklice, ki ljubijo razne hode, proste gibe in skupinske vaje na gredi ali dveh gredeh.

17.) Skupine in raznoterosti obsegajo vaje, ki segajo s svojimi oblikami v razne druge telovadne panoge. Med raznoterostmi izvajamo lahko tudi nekatere vaje borilnega značaja (pretegi, pretlaki), v kolikor so dopustne pri telovadbi ženske dece.

18.) Igre so menda najbogatejša in najvažnejša panoga dekliške telovadbe. Velika večina iger odgovarja dekliškemu značaju. Igre vplivajo na vse mišičevje, na organe krvnega obtoka in pravilno prebavljanje, zlasti pa so nunogo vredne, ako jih izvajamo redno pod milim nebom. V igrah se razvija vztrajnost in pogum deklic. V telovadbi ženske dece prehajajo igre često v rejalne in plesne oblike.

Telovadbo ženske dece naj vodijo praviloma učiteljice. Žena umeva globlje deklico in deklica ima k ženi več zaupanja. Žene imajo brez dvoma več zmisla za pravo merilo, katerih vaj ne gre vaditi, kako je vaditi in na kaj se je treba v posameznih slučajih ozirati.

V splošnem ni nikdar prezreti načela, da moči ženske dece ne smemo preveč napenjati. Prenaporne vaje v dobi rasti bi lahko usodepolno vplivale na razvoj telesa.

~~~~~

Telovadni pregled.

Statistične pole sem razposlal v sredi oktobra. Vsako društvo je dobilo 14 pol. Izpolniti je treba za vse mesece nažaj, torej za celo leto 1920., tako da bodo podatki od vseh društev zbrani enotno. Izpolnjene pole naj bi bile vposlane župnemu načelniku do 5. novembra. Izgleda pa, da je v prednjačkih zborih nekaterih društev zavladala malomarnost. Cela vrsta društev še do danes ni poslala izpolnjenih pol. — Medtem, ko so nekatera društva tudi v času, ko nismo imeli statističnih tiskanih pol, redno vsak mesec pošiljala izkaze in poročila, se druga društva niti sedaj ne ganejo. Sokol II. v Ljubljani je pošiljal redno in točno vsak mesec svoje izkaze. Takratnemu pozivu so se točno odzvala društva v Polju, Sodražici, Škofljici, Loški dolini, na Blokah, Ježici, v Kočevju in Velikih Laščah. V prihodnji številki bom objavil ono društvo, ki bo zadnje v izvrševanju dolžnosti.

Telovadno delovanje v župi. Zelo pestra je slika tega dela v župi, pa tudi jako različna v raznih društvih. Ponekod je delo v začetku zimske dobe oživel, ponekod odrevenelo. Nekaj društev pa je, ki morajo zaradi pomanjkanja prostorov sploh prenehati s telovadnim delom. Točne slike si še ne moremo ustvariti, ker nimamo

poročil vseh društev še zbranih. Poživilo se je delo pri Sokolu I. v Ljubljani. Članska telovadba bo v naprej v dveh oddelkih, ker je telovadnica za vse hkrati pretesna. Tudi Sokol II. diha krepkejšo in zdravejšo po naporni izletni dobi. Litija hoče tudi letos in prihodnje leto vzdržati svoje mesto in svoj glas, kot eno najresnejših in najagilnejših društev ne samo v župi, ampak še daleč, daleč okoli izven župe. S pomočjo župnega T. O. vrši prednjački tečaj, ki prinese gotovo društvu in njegovim odsekom najlepših sadov. Kamnik je po krasnem vzletu v letošnjem letu malce obstal, pa se zopet drami in bo gotovo nadaljeval tako, kakor smo pričakovali. Ribnica je pa uganka, kajti strogo čuva tajnost svojega delovanja. Nič ne dobimo od naših Ribničanov, pogreznili so se v molk. Pa ne, da Vas motijo politični in volilni prevali, prevrati in premeti. Bomo pogledali bolj od blizu. Sodražica čaka po pridnem poletnem delu — strehe. Nima kje vršiti rednega dela. Ista je z odsekom na Ježici pri Ljubljani. Bratje iz Ježice pa zahajajo k Sokolu I. v Ljubljano za čas, dokler ne dobijo primerne prostora. Tudi Sokol v Mostah pri Ljubljani je izgubil telovadnico in je s tem težko oviran v delu. Štepanja vas je menda dobila poželjenje po „osebnostih“. Bratje, stran z osebnostmi, v roke si sežite, pa na delo, da ne pokopljete truda prejšnjega složnega dela. Sokol v Polju je moral prenehati zaradi zime s telovadbo. Druži pa članstvo na tedenskih sestankih in predavanjih. Ali prepričan sem, da marljivi bratje in sestre ne bodo vzdržali v tem, prepričan sem, da bodo našli vsaj za silo izhod in začno zopet, vsaj nove proste. Velike Lašče so se šle tudi malo krize, pa sedaj menda gre. Višnja gora se je pa zamotala v nejasnost in pa deloma tudi v prepirčke. Škočljica je pridna. Bloke prično najbrže v kratkem s telovadbo. Loška dolina je pričela v septembru z delom in izkazuje napredek. Kočevje ima svoje krize z ženstvom. Menda ne ostane pri tem za daljši čas. Menda vendar ne bodo hotele kočevske sestre odnesti prvo mesto v slabosti? Št. Vid je ustanovil odsek na Skaručni. Poročil še nimamo, gotovo so pa pridni in polni navdušenja in volje do dela. Cerknica ima svoje lepe dneve v počitnicah. Potem gre pa težko. Bratje, stalnega načelnika, dobrega vodnika morate vzgojiti iz lastne srede. Oba odseka Litijskega Sokola na Vačah in v Kostrevnici se oživljata. Iz Loškega potoka nimamo poročil. — Tako zgleda približno telovadno delo v župi. V kratkem izidejo nove proste vaje za vse oddelke, potem pa začne novo življenje in vrvenje po naših društvih. Pa še nekaj, bratje načelniki! Nadzorniki Vas obiščejo v kratkem in njih poročilo se bo bralo v Vestniku. Glejte, da ne osramotite svojega društva!

S. V.

Poročilo o delovanju „Sokola Polje“ v letu 1920. 1.) Delo v telovadnici: V začetku leta 1920. je imelo društvo eno samo orodje — konja; sedaj ima drog, prožno in doskočno desko, bradljo, gred, ročke, stalke, drogeve, kroge, disk, kopje in kroglo. Telovadilo je članstvo po trikrat na teden; obrtni in dekliski naraščaj, moška in ženska deca pa po dvakrat na teden. 2.) Javni nastopi: a) Ženska akademija 9. maja. b) Celokupni društveni nastop 4. julija. c) Pripravlja se moška akademija za mesec november. 3.) Druge prireditve: a) Predpustni zabavni večer 4. februarja. b) Po javnem nastopu ljudska veselica 4. julija.

Razglasi Jugoslovenske sokolske zveze.

Iz Jugoslovenske sokolske zveze se je *izključilo* društvo *srbški Sokol* v Osijeku, ker se noče pokoriti sklepom sokolskega sabora v Novem Sadu in opustiti ple-menskih nazivov.

Zveza izda v decembru zopet „Jugoslovenski sokolski koledar“. Vsa bratska društva, vse članstvo se pozivlje, da se pravočasno naroči potom svojih župnih tajništev na koledar. Ceno naznanimo pravočasno.

Za *posredovanje služb* Sokolom, predvsem telovadcem in vaditeljem, se je osnoval v področju Zveze odsek za posredovanje služb, kot ga ima Československá obec sokolská uvedena že mnogo let. Dolžnost društev in posameznih Sokolov je, da posvete temu vprašanju vso pozornost ter se obračajo potom župe vedno na Savez v posameznih uvaževanja vrednih slučajih. (Uredništvo „S. V.“ je vedno pripravljeno, da razglasi oglase za brate in sestre proti malenkostni odškodnini v posebni rubriki.)

Koroški dar Sokolstva je dosegel vsoto nad četrť milijona kron. Gotovo lep uspeh, posebno ako pomislimo, da darovi še vedno prihajajo.

Zveza izda za leto 1921. *članske legitimacije*. Vsako društvo naj potom svoje župe naroči številu članstva odgovarjajoče število legitimacij. Dalje pa bo izšel tudi *sokolski znak*, ki bo uradno izpričeval pripadnost k Sokolstvu in se bo dobil proti reverzu le pri Zvezi. Bratska društva opozarjamo, da zberejo *poimenske sezname kupcev* znaka in jih vpošljejo župam v svrhu večjega naročila.

Zvezno uradno glasilo „*Sokolski Glasnik*“ je malo razširjeno med članstvom. Nočemo razmotrivati po globljih vzrokih tega pojava, ker menimo posvetiti temu vprašanju svojo trajno pazljivost, pač pa opozarjamo društva in bogatejše brate in sestre, da si po možnosti nabavijo „*Glasnik*“. (Uredništvo pripominja, da bi naše uradno glasilo mnogo več doprineslo v korist skupnosti — ako bi v tem zmislu prinašalo rajše več praktičnega nego teoretičnega gradiva, predvsem tehnične smeri.)

Sklepi župnega občnega zbora.

6.) *Prispevki od posameznih prireditev za župne fonde in blagajne:*

a) Župni zleti in delni župni zleti:

- 5 % tiskovni prispevek za župni tiskovni fond,
- 4 % prispevek za župni vremenski sklad,
- 10 % prispevek za župno tehniško delovanje,
- 8 % prispevek za župno blagajno.

Skupno pripade župi 27 % čistega dobička, društvu, kjer se je prireditev vršila, pa ostalih 73 %.

b) Okrožni zleti:

- 5 % tiskovni prispevek za župni tiskovni fond,
- 10 % prispevek za okrožni vremenski fond,
- 12 % prispevek za okrožno blagajno.

Skupno pripade župi 5 %, okrožju 22 %, ostalo društvu, kjer se je zlet vršil.

c) Od vseh ostalih društvenih prireditev pripade 5 % čistega dobička za župni tiskovni sklad.

Župno tajništvo.

Župne vesti.

Župni odbor se je sestel k svoji III. redni seji dne 7. novembra t. l. Zastopana so bila sledeča bratska društva: Sokol I, Sokol II, Moste, Štepanja vas, Polje, Ježica, Skofljica, Kamnik, Litija-Smartno, Vače, Velike Lašče, Loška dolina. Neopravičeno so izostali zastopniki društev Ribnica, Kočevje, Št. Vid nad Ljubljano, Skaručina, Sodražica, Bloke, Cerknica, Loški potok in Višnja gora.

Brat *dr. Fettich* otvori sejo, konstatira sklepčnost ter odda besedo bratom poročevalcem. Tajnik br. *Švajgar* poroča, da šteje župa 16 društev in 5 odsekov z 2835 člani in 1360 članicami, skupno 4195. Naraščaja je skupno 1007. Snuje se društvo za Grosuplje in okolico. — Br. načelnik *Vidmar* poda obširno poročilo, ki ga prinašamo na drugem mestu. — Župni prednjački zbor se skliče v najbližjem času, ker so vaje za leto 1921. že izdelane in sprejete od zveznega T. O. — Glede prednjačkih tečajev poroča, da se naj najprej vrše okrožni tečaji in nato *osemdesetdnevni župni tečaj*. — Poročilo br. načelnika se sprejme in se sklene v principu, da se vrši župni tečaj *koncem januarja 1921.* v Ljubljani. Udeležba na tem tečaju je za vsako društvo za najmanj enega člana obvezna.

Po poročilu br. *Švajgarja* kot urednika župnega Vestnika ter br. *Berceta* kot upravnika lista, poda br. blagajnik svoje poročilo, ki se odobri.

Brata zastopnika Sokola v Štepanji vasi sta podala poročilo o gmotnem izidu VI. župnega zleta. Dohodki znašajo 100.987·37 kron, stroški 75.684·45 kron. Računi so se oddali v pregled tričlanski predsedstveni komisiji.

Župno predsedstvo je stavilo odboru dva predloga, ki sta bila soglasno odobrena. Predloga se glasita sledeče:

1.) *Revizija društev.* Da se vzpostavi redno delovanje društvenih odborov in prednjačkih zborov, se vpelje po župnem odboru redno pregledovanje in nadzorovanje omenjenih društvenih upravnih enot. Revizija naj se vrši istočasno po upravni in telovadni strani po dveh odposlancih župnega predsedstva, in sicer po enem članu T. O. in po enem članu tajništva. Vsako v župi včlanjeno društvo mora biti vsaj enkrat vsako leto pregledano. Župna odposlanca se morata vestno in nepristransko prepričati o pravilnosti poslovanja ter po izvršenem pregledu poučiti društvene činitelje o pravilnem poslovanju in odpravi najdenih nedostatkov. O uspehu poročata pri prihodnji župni predsedstveni seji, ki nato ukrene vse potrebno, da se nedostatki odpravijo.

Revizijsko poročilo se mora prečitati dobesečno na prihodnjem društvenem občnem zboru.

2.) *Kritje stroškov za predavatelje in župne nadzornike.* Vozne stroške predavateljev na prednjačkih tečajih posameznih društev nosi prirediteljsko društvo; vozne stroške predavateljev na prednjačkih tečajih okrožij nosi pol okrožje, pol župa; vozne stroške predavateljev na prednjačkih tečajih župe poravnava župa.

Razen tega skrbi prireditelj tečaja tudi za prehrano in ako treba tudi za prenočišče predavatelja. Ako tega ne more preskrbeti in si mora predavatelj sam preskrbeti prehrano in prenočišče, mora prireditelj tečaja (društvo, okrožje, župa) povrniti predavatelju za en dan brez prenočevanja 60 kron, s prenočevanjem 100 kron. Vsak začeti dan velja za celega.

Vozne stroške župnih nadzornikov nosi polovico župa, polovico pa nadzorovano društvo; vozne stroške okrožnih nadzornikov polovico okrožje, polovico nadzorovano društvo. Ravno tako nosi nadzorovano društvo tudi stroške za prehrano in prenočišče nadzornikov po istem ključu kot velja za predavatelje na prednjačkih tečajih.

Za druge predavatelje nosi društvo, ki prireja predavanje, vse vozne stroške. Glede prehrane in prenočišč veljajo višje naznačene določbe.

Dodatno k 1. predlogu se je sklenilo, da se letos pred občnim zborom posameznih društev izvrši revizija vseh poročil društvenih funkcionarjev. Izvršitev se prepušča predsedstvu.

Prednjački tečaj, ki se vrši v Litiji, je smatrati kot okrožni tečaj, ker se vrši za štiri društva in odseke.

Po raznih manjših internih predlogih se je seja zaključila.

Iz sej župnega predsedstva.

VIII. seja dne 17. 8. 1920. Navzoči br. Pestotnik, Fettich, Švajgar, Bremec, Petrovčič, Berce, Muren; sestre Cigojeva, Ručigajeva, Cirmanova in Primožičeva.

Tajniško poročilo se je vzelo na znanje. — Brat blagajnik je poročal, da je bilo dosedaj dohodkov 26.625·50 K, stroškov 25.684·43 K. V ročni blagajni 941·07 K. Izplačalo se je 10.263 K sokolskega poreza Zvezi jugoslovanskega Sokolstva. — Sklene se, da se nakaže iz naloženega denarja 1000 K za nezgodni fond. Statut fonda se priobči svoječasno v Vestniku. — Računska zadeva z društvom Višnja gora je v teku. — Glede I. okrožnega zleta ljubljanskega okrožja naše župe se je po daljši debati odobril spored in pooblastil brat tajnik, da na licu mesta ukrene z lokalnimi faktorji vse radi zleta. — Končno so se določili še delegati župe Ljubljana I. za zvezno skupščino dne 30. 8. 1920. v Mariboru, in sicer bratje: Pestotnik, Švajgar, Borštnik, Vrhovc, Bricelj, Fincinger in sestra Cigojeva.

IX. seja dne 5. 10. 1920. Navzoči br. Fettich, Švajgar, Berce, Vidmar; sestre Urbančičeva, Cigojeva, Ručigajeva, Klemenčičeva, Primožičeva in brat Petrovčič.

Brat tajnik sporoča, da je Sokol v Št. Vidu nad Ljubljano ustanovil svoj odsek na Škaručini, ki se lepo razvija. — Sprejme se v župno organizacijo v ribniško okrožje novo sokolsko društvo Lož-Stari trg, in sicer dokler se zopet ne ustanovi idrijska župa. — Ker se je pokazalo za jezdni odsek premalo zanimanja, se sklone opustiti misel župnega jeznega odseka, pač pa predlagati Zvezi, da se podredi edini v Ljubljani obstoječi sokolski jezdni odsek neposredno Zvezi. — Ugotovi se, da je za ureditev računov z Višnjo goro potreben skupen sestanek. — Brat podstarosta dr. Fettich poroča, da se je br. dr. Pestotnik odpovedal vsled zaposlenosti činu župnega staroste. Odstop se sprejme z obžalovanjem na znanje ter se mu sporoči pismena zahvala. Brat dr. Fettich prevzame urad župnega staroste. — Župni načelnik br. Vidmar poroča o nekaterih internih zadevah, pove, da se bo vršil v Litiji vaditeljski tečaj. Potem sporoča o načinu bodočega dela.

X. seja dne 19. X. 1920. Navzoči br. dr. Fettich, Švajgar, Berce, Petrovčič; sestre Cigojeva, Urbančičeva, Klemenčičeva, Ručigajeva in Primožičeva. Brat Vidmar opravičen.

Tajniško poročilo kakor tudi blagajniško poročilo se je vzelo na znanje. Sklene se, da se pozovejo vsa društva, da plačajo II. polovico župnega prispevka za tekoče leto. V to svrhu se razpošlje okrožnica št. 7 ter prilože položnice.

XI. seja dne 2. 11. 1920. Navzoči br. dr. Fettich, Švajgar, Vidmar, Borštnik, Berce, Petrovčič; sestre Urbančičeva, Primožičeva, Ručigajeva, Klemenčičeva in Primožičeva. Opravičena je sestra Cigojeva.

Brat tajnik poroča o tekočih zadevah, ravnotako poda brat blagajnik svoje mesečno poročilo. — Sklene se, da se podaja obligatno poročilo samo v vsaki prvi seji po 5. v mesecu (štatistika telovadbe, matrika, blagajna itd.). — Nato poroča brat načelnik, da se vrši v društvu Litija-Šmartno šestnedeljski vaditeljski tečaj, ki ga podpira tudi župni tehniški odbor s predavateljji. — Glede tečaja v ribniškem okrožju se okrožje še ni javilo, kako in kdaj priredi svoj tečaj. — Dalje poroča brat načelnik, da je razposlal statistične pole na vaditeljske zборе. — Upravnik „Vestnika“, brat Berce, poroča tekoče zadeve glede lista. Odobri se izdatek za 2. številko. — Brat urednik Švajgar poroča, da se mu je posrečilo pridobiti za list dokaj odličnih sotrudnikov, bodisi za idejni kakor tudi strokovni del lista. — Brat Vidmar je pridobil kot sotrudnika br. dr. Pivka. — Glede nedeljske III. odborove seje se sklone predlagati, da se vpelje nadzorovanje društev in pa da se končno določijo potovalni stroški za razne vožnje župnih funkcionarjev.

I. okrožni zlet ljubljanskega okrožja v št. Vidu nad Ljubljano.

Ob lepem vremenu so vkorakale sokolske čete, spremljane od mnogobrojnega občinstva, dne 5. septembra t. l. v prijazni št. Vid, kjer je bil napovedan prvi zlet ljubljanskega okrožja naše župe. Kot drage goste smo pozdravili bratski deputaciji ljubljanskega in šišenskega Sokola.

Točno ob določenem času je nastopilo pod vodstvom brata župnega načelnika Vidmarja 72 telovadcev k prostim vajam br. Hofmana. Izvajali so vseh pet sestav, in sicer 1., 3. in 4. prav dobro, 2. in 5. manj eksaktno. Ravnanje dobro, toda kritje bi bilo lahko mnogo boljše. — Nato je nastopilo 136 dečkov s svojimi prostimi vajami, ki so jih prav vzorno izvedli. Ravnanje mora biti drugič boljše. Vaditelji naraščaja so lahko z uspehom zadovoljni. — Takoj na to je pokazalo 52 deklic svoje vaje. Izvedba ni bila prav dobra, pokazala se je nesistematična vadba in povsem različni načini naučenja teh že naravno ne posebno okusnih vaj. V bodoče naj posveti ženski vaditeljski zbor več pažnje telovadni vzgoji deklic pri prostih vajah. — Pri orodni telovadbi je nastopilo 5 vrst (2 droga, 1 bradlja, 1 konj, 1 skok ob palici). Vkljub hitremu kombiniranju vrst smo opazili gibčne, lepo vezane vaje. Grajati pa moramo premalo resno obnašanje nekaterih telovadcev in zahtevati od njih več discipline in resnosti. Neprimerno je bilo tudi pri skoku ob palici teknovanje do skrajnosti, kar naj se v bodoče opusti. — Po orodni telovadbi je izvedlo 105 članic praške ženske vaje prav ljubko in graciozno. Tupatam je trpela nekoliko skladnost, kar je nekoliko kvarilo sicer vzorno izvedbo vaj. — Jako točen nastop moškega naraščaja, 66 po številu, je dopolnil spored prav lepo. Brat vaditelj naj pa drugič bolje uporablja enotna povelja, kar bo še bolj povzdignilo red in strumnost čete. Po vajah naraščaja s palicami je nastopilo 87 sestic ženskega naraščaja s cvetnimi loki ter prav krasno rešilo svojo nalogo. Nekoliko več pazljivosti bi tudi tukaj bilo zelo na mestu.

Kot zaključna točka se je proizvajala telovadna skladba brata Vidmarja, „Jugoslavija“. 14 sester in 28 bratov je zelo lepo izvedlo ob spremljevanju dravske divizijske godbe to krasno skladbo.

Pripomniti moram, da pri odhodu ni bilo niti od strani članov kakor tudi članic one discipline, ki je zahtevana. Odhod se je vsled tega zakasnil — kar se v bodoče ne sme več pripetiti. V tem oziru morajo vaditelji in vaditeljice zahtevati najstrožje izpolnjevanje danih ukazov.

Vulč.

Iz jugoslovenskega Sokolstva.

Naša Zveza šteje sedaj v 19 župah nad 280 društev. Sedeži žup so: Niš, Beograd, Veliki Bečkerek, Novi Sad, Osijek, Bjelovar, Zagreb, Tuzla, Sarajevo, Mostar, Split, Banjaluka, Rijeka-Kraljevica, Novo mesto, Celje, Kranj, Ljubljana, Maribor, Ljubljana I. in v snovanju Skoplje.

Župa v Tuzli je začela izdajati svoj župni vestnik, ki izhaja po potrebi. V zadnji številki nam poročajo o župnem zletu omenjene župe, ki je bil prav lep. Vršila se je tekma članskih vrst v Hofmanovih prostih vajah. Tekmovalo je šest vrst, in sicer so dosegla društva Tuzla 80 odstotkov, Zvornik 70, Teslić 68, Tešanjanj 67, Bos. Šamac 43 in Maglaj 40 odstotkov. Popoldne se je vršil zlet na glavnem trgu v Tuzli. Vadle so se vaje Hofmanove za člane (72 bratov), praške vaje za ženske iz leta 1912. (65 sester), skupina naraščaja, vaje s cvetnimi loki itd. Moralichen uspeh zleta je bil prav povoljen. — V poročilu čitamu tudi vest o selskih Sokolih. Nam je to nekaj novega. V Tyrševih naukih ne zasledimo nikjer takšne

razdelitve in smo vsled tega mnenja, da ni na mestu, deliti Sokole v gradske in selske. Sokoli so vsi enaki — imamo sokolska, in sicer ravnopravna sokolska društva. Toliko v pripombo, če smo poročilo prav razumeli.

Sokol v Zagrebu je imel zadnje čase krizo. Nekaj desetih zakrknjenih separatistov je hotelo društvo izigrati v politično življenje. Po jako burnem občnem zboru, kjer se jim je posrečilo izreči odboru nezaupnico, se je vršila nova volitev odbora, kjer so separatisti zmagali z majhno večino. Odločno obsojamo slične pojave in jih obžalujemo. Zdi se nam posebno neodpustljivo za razne sokolske delavce, da se še vedno ogrevajo za separirano Sokolstvo. Ako jim ujedinjeno Sokolstvo ne prija, naj zapuste njegove vrste ali pa se morajo prilagoditi novemu toku in ne delati same zdražbe, sicer bo zdravo in pravo članstvo vedlo najti način njihove odstranitve iz društva. — Upati je sicer, da pride v zagrebškem Sokolu kmalu do streznjenja. Oseba novega staroste Hanuša, ki je Čeh, vzbuja nekaj zapanja. Zato so pristaši ujedinjenega Sokolstva, ki so ostali v pičli manjšini, tudi sklenili, za enkrat še ostati v društvu.

Slovansko Sokolstvo.

Češkoslovenska sokolska zveza.

Izid tekem za prvenstvo Čs. O. S. je sledeči: I. br. Duška, Kr. Vinogradi; II. br. Rražak, Plzenj; III. br. Vacha, Brno. Tekmovalo je skupno 19 bratov.

Uradno glasilo Čs. O. S., „Sokolský Věstník“, prinaša prav obširno poročilo o našem I. pokrajinskem zletu v Mariboru. Brat Sykora natančno in nepristransko kritikuje naš zlet. V splošnem omenjamo, da se izraža jako pohvalno o jugoslovanskih sokolskih četah. Posebno pohvalno govori o orodni telovadbi. Pravi, da je zazrl v vežbanju 21 vrst v resnici celotni Tyršov telovadni sestav. — Na poročilo se morda ob priliki povrnemo.

Tvornica telovadnega orodja

Bašin in drug Ljubljana, Pred škojijo 19

javlja bratskim društvom, da je pričela z obratom. Izdeluje in popravlja vse vrste telovadnega orodja ter prevzema

popolno opremljenje telovadnic.

Na zahtevo pošlje proračune in načrte.